

IONELA CARMEN BANȚA

IONELA CARMEN BANȚA

**OVIDIU BÎRLEA - FOLCLORIST, ETNOLOG,
PROZATOR**

Curs opțional A2

Curs universitar pentru învățământul la distanță

EDITURA UNIVERSITARIA
Craiova, 2017

Referenți ai colecției:

Prof.univ.dr. Pîrvu Elena

Conf.univ.dr. Coșoveanu Gabriel

Conf.univ.dr. Dincă Daniela

Conf.univ.dr. Dragoste Cosmin

Lect.univ.dr. Constantinescu Gheorghe

Lect.univ.dr. Drăghici Ovidiu

Lect.univ.dr. Cazacu Sorin

Copyright © 2017 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BANȚA, CARMEN

**Ovidiu Bîrlea - folclorist, etnolog, prozator : curs opțional A2 : curs
universitar pentru învățământul la distanță / Carmen Banța. - Craiova :
Universitaria, 2017**

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1301-0

821.135.1.09

Tematică

Ovidiu Bîrlea-personalitatea complexă a folcloristicii românești

Ovidiu Bîrlea și studiile sale: *Antologie de proză populară epică, Istoria folcloristicii românești, Folclorul românesc*

Normele, metodele și direcțiile de cercetare ale lui Ovidiu Bîrlea

Obiective generale:

- familiarizarea cu principalele curente folclorice de la jumătarea secolului al XX-lea
- cunoașterea biografiei lui Ovidiu Bîrlea
- înțelegerea rolului pe care l-a avut Ovidiu Bîrlea la dezvoltarea folcloristicii românești
- formarea competenței de lectură și de interpretare a principalelor opere științifice ale lui Ovidiu Bîrlea (*Antologie de proză populară epică, Istoria folcloristicii românești, Folclorul românesc*)
- aprofundarea cunoștințelor privitoare la norme și metode de cercetare în folclor pe care le-a impus Ovidiu Bîrlea

Timpul alocat: 14 ore

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE I

Ovidiu Bîrlea- personalitatea complexă a folcloristicii românești

1. Obiective:

- familiarizarea studenților cu biografia lui Ovidiu Bîrlea
- cunoașterea principalelor opere științifice publicate ale lui Ovidiu Bîrlea
- înțelegerea principalelor contribuții științifice în cercetarea ale lui Ovidiu Bîrlea

La sfârșitul cursului studentul trebuie :

- să definească rolul pe care îl are Ovidiu Bîrlea în cadrul folcloristicii
- să distingă diferitele teme specifice abordate de folclorist
- să definească noțiunile de baza din bibliografia lui Ovidiu Bîrlea
- să definească operele de bază

2. Timp alocat : 8 ore

1. Profil bio-bibliografic

Personalitatea lui **OVIDIU BÎRLEA** (1917–1990) este impresionantă. Unul dintre cei mai importanți erudiți români ai secolului trecut, el a considerat că folcloristica este o știință reprezentativă pentru cultura română, care are etosul ei propriu, generat de cadrul geografic și istoric al evoluției sale. Pentru a demonstra și a-și susține ideile de-a lungul timpului, a contribuit decisiv la impunerea folcloristicii ca știință modernă, prin culegerile realizate, prin metoda folosită, prin studiile scrise sau prin unica istorie a acesteia.

A văzut lumina zilei la 13 august 1917 în satul Bîrlești, com Mogoș, o comună peste deal de Bucium-Poeni, județul Alba, fiu al lui Ioan Urs Bîrlea, agricultor, și al Mariei (născută Costinaș), originară din Bucium. Vatra strămoșească era, de fapt, o casă mare și trainică de bârne, acoperită cu șindrilă unde, în sânul unei familii numeroase, lui Ovidiu Bîrlea i-a fost sortit să devină unul dintre erudiții reprezentanți ai satului transilvănean și una dintre figurile emblematice ale folcloristicii românești. Casa a dăinuit până în anul 1962, când un dezastru sinistru a făcut-o scrum, și părinții au fost nevoiți să o părăsească.

Face parte dintr-o familie numeroasă, unde au fost 5 frați din două căsătorii ale mamei Maria. Cei trei frați buni purtau nume deosebite: Sever, Octavian și Horea (în ordinea vârstei). Cei mai mici frați (din cea de-a doua căsătorie a mamei), Sabina și Vasile, au purtat un respect deosebit fratelui Ovidiu și relația lor a fost plină de afecțiune, lucru care se confirmă în scrisorile de familie, epistole ce întregesc personalitatea marelui cărturar.

Făcând parte dintr-o familie gospodară de moți, cu potențial financiar, Ovidiu și fratele său, Octavian, au fost trimiși la școală de părinți, îndemnați de învățătorul și preotul satului.

a) Arborele genealogic¹ al familiei

Născut la 13 august 1913, Ovidiu Bîrlea face parte dintr-o familie numeroasă. A avut 5 frați, din două căsătorii ale mamei Maria.

Maria (greco-catolică), născută Costinaș la 3.VI.1890 în comuna Bucium-Poeni, este fiica lui Simion și Samfira. A fost căsătorită cu de două ori: prima dată cu Bîrlea Ioan (născut în anul 1870) și care a decedat la vârsta de 50 de ani. Rămasă văduvă și cu patru copii (Octavian, Sever, Ovidiu, Horea) se recăsătorește cu Ceteres Alexandru cu care va avea împreună încă doi copii (Sabina, Vasile). A decedat, după 14 ani, în 1934.

Din nou rămasă vădancă², a trebuit să-și crească copii singură și va ajunge la venerabilă vârstă de 87 ani³.

Prima căsătorie a mamei: 1912-1920

MARIA – IOAN BÎRLEA

Copii:

- 1. OCTAVIAN** (03.05. 1913) - necăsătorit
- 2. SEVER** (nu avem surse, decedat prematur, informație din scrisorile de familie) căsătorit cu **FLORICA** cu care a avut 2 copii:
OCTAVIAN
DOINA
- 3. OVIDIU** (13.08.1917) - necăsătorit
- 4. HOREA** (15.10.1919) căsătorit cu **ELENA** a avut 6 copii:

MIRCEA⁴

SEVER

OVIDIU

OCTAVIAN

ION

CRUCIȚA (născută în ziua Crucii)⁵

¹ Reconstituirea arborelui genealogic a fost destul de dificilă deoarece ca surse nu am avut decât informații din scrisori și din interviul acordat de Doina Blaga și fratele acesteia, Nicolae Danciu (mama lor, Florentina Danciu era verișoara lui Ovidiu Bîrlea. Astfel, Terezia, mama Florentinei, era soră cu Maria (mama lui Ovidiu).

² Regionalism în Transilvania.

³ A murit în iulie 1977.

⁴ Ordinea este pusă aleatoriu (nu deținem informații despre anul nașterii lor).

⁵ Sursa: Doina Blaga, rudă – interviu acordat în 20 dec. 2012.